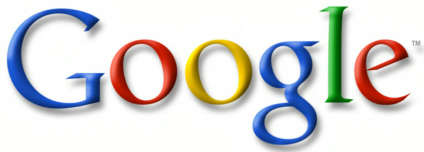
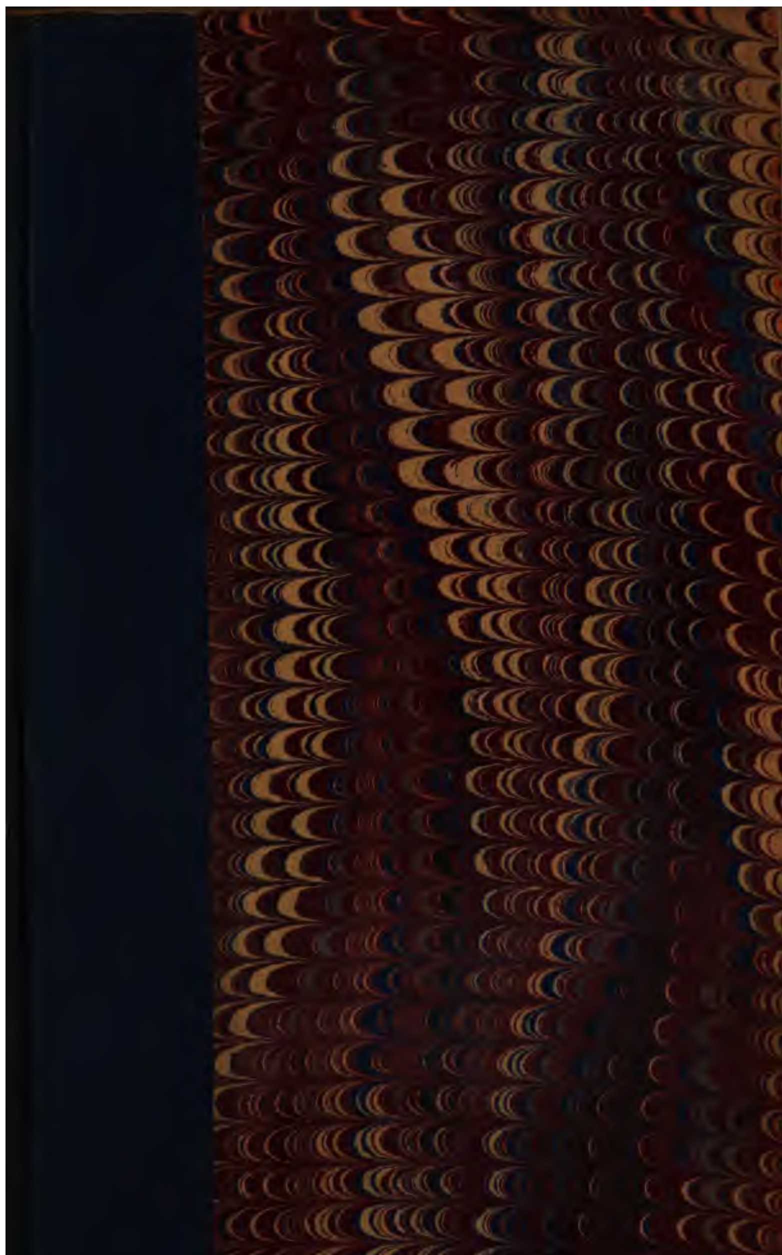
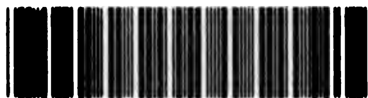
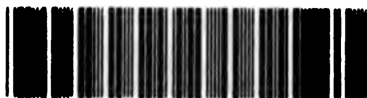

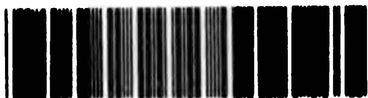

600083605S

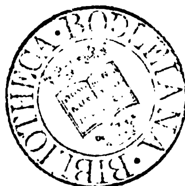

MINK MEI 'T ORGEL.

NY FRÂSK LIETEBOEK

FEN

WALING DYKSTRA.

TO FRAANTSJER, BY

T. TELENGA

1860.

MINK MEI 'T ORGEL.

—

Wîse: *Wie zich ook keer' van Libers gaven.*

Kom feinten, fammen allegearre!
  Al is mîn jonge tiid foarby,
Dôch lit ik yette sangkjes hearre
  Fen frolikheid en fryery;
  'k Song iens for 't famke fen mîn sin,
  En nou for jimme oer lieafde en min.

'k Mei graech yet oan dy jierren tinke,
  Do 'k în de fleur der jongkheid wie;
Do seach ik neat as sinneblinken,
  As 'k hiar mar oan mîn side hie,
  Dy lang my lokkich makke het;
  Dy golle tiid forjit ik net.

O jimme, dy fol blide hope
  Yet libje în kleare bare nocht,
Lit baetsucht jimme lok net slope;
  As 't hert op lieafde allenne siucht,
  Den is de wille net oan de ein,
  Al is de jonge tiid forflein.

Sjen den de takomst fry tomiette
  Fol moed, en praėt elkoarren bly
As jimme oan elkoars side sitte,
  Dat is gjin îd'le dromery;
  Opriuchte lieafde blieut bistean,
  Hwet stormen oer de holle ek gean.

Ja pearkes, dy op fêste grounen
  Elkoaren namen for hiar kar,
En 't heechste lok în elkoar founen,
  Dy doar ik riede: weagje 't mar!
  Hia scille blîde dagen sjen,
  Al mat hiar jeugd ek hinne tsjen.

It houlik scil hiar segen skinke,
  Hia scille wis, nei mannich jier,
Mei nocht yet oan hiar jongkheid tinke,
  Dy sa fol wille for hiar wier;
  Hia scille bliid hiar bringe în 't sin
  Dy golle tiid fen lieafde en min.

O feinten, fammen! 'k winskje jimme
  In houlik sonder neibirou.
Dus harkje nei de lieafdestemme!
  De jonge tiid forfliucht sa gau;
  Mar. lieafde dy goê wirtels het,
  Wint stadich oan en wilet net.

FRÎSLÂN.

Wîse: *O rôlje oer bou en greiden.* (*)

Fen *Frîslân* wol ik sionge,
  Dat alde frye lân,
Dêr altiid alde en jonge
  Riu lok habbe în hiar stân;
Dêr mannich-ien în 't stille
  Sîn libbensdagen slît
În golle rêst en wille,
  En fen gjin sorgen wît.

Dat lân dêr 'k borte as berntsje,
  Yet freamd fen 't wralds fortriet,
Het mannich hoekje en herntsje
  Dêr ik faek nochlik siet.
Ik scoe dêr fine kenne
  Al mannich plakje groun,
Dat my wer brocht to binne
  De wille dy 'k er foun.

Dêr wenje folle mensken
  Wêroan ik tink mei niu,
Dy 'k faker by my winske,
  As 't wêse mocht en koe.
Dy my bysonder hagen

(*) Dit sangkje mei de musîk er by is to finen în de *Swanneblummen* for 1850 en ek ôfsonderlîk to keap by de Utjower fen 't Selskip: „Foar frysce tael in scriftenkinnisse."

Troch frîske ienfaldichheid,
En ha my blîde dagen
Sa foar en nei bireid.

Hier klinkt dy alde sprake
Us altiid yette în 't ear,
Dy pake bet-oerpake
Al brûkte în sîn petear.
Ja Friesen, ja wy fine
Sa folle în 't heitelân,
Wêrtroch we ûs dêr oan bine
Mei 'n îserfêste bân.

't Is wier, de freamd-sin glûpte
Hier ek de hertcn în,
En mannich Fries bikrûpte
De sucht nei falske skîn.
Dôch doare wy fortroue,
Dat de alde Stânfriese-aerd,
Wêrop wy hûsen boue,
Yet net fordîlge waerd.

Dy sliuchte riuchte seden,
Dy lang ûs ha bihoed
For ûtlânske idelheden,
Bistean hier yette ont hioed.
En drege roune Friesen,
Dy 't frîske op *Fríslâns* groun
Net winskje to forliesen,
Dy wirde er ek yet foun.

O Friesen, jonge en alde!
  O, lit ûs jimmerwei
Us tael en seden halde,
  En folgje 't freamde n't nei.
Libje altiid mar în 't stille
  Der wol to moed nei ta;
Den kenn' wy hier riu wille
  By frede en wolfeart ha.

—

FEN IN FROLIK FEINTSJE EN IN AERDICH FAMKE.

—

Wîse: *Men ziet de meisjes loopen.*

Der wier in frolik feintsje,
En dy wier riucht-ût en roun,
En dy wier sa flink en soun;
In inkeld dideldeintsje
Dêroer wier hy gjin houn.
En de libbens-wille seach.
Ut sîn gol en iepen each,
    En hy die,)
    Wêr 't er wie,) *twa kear.*
Hwet sîn plicht him oplein hie;)
Hy halde net fen drayen,
Hy sei mar wêr 't op stie.

Elk-ien mocht Minne lye,
En der wier sa mannich faem,

Dy wol winske dat er kaem;
Hy scoe gjin blauke krye,
Wêr hy de ren ek naem.
Mar yet suver by gjin ien
Hie de feint in ûtfal dien.
Hy wier fry,)
Hy wier bly,) *twa kear.*
Mar in grapke leit er 't by;)
Hy woe him net forbine
Troch fêste fryery.

Der wier in aerdich famke
Fen mar efkes sauntsien jier,
En dy wier sa gol en blier,
Sa fleurich as in lamke
În 't lân by 't maitiid ier.
En it hert wie hiar sa rom
En hia kreunde nearne n't om;
En hia sprong)
En hia song,) *twa kear.*
Wêr se wier en wêr se gong.)
Hia sei: Wêr scoe 'k oer grine?
Ik ben mar ienkear jong.

En Tsiamke libbe er hinne
Mei allike folle nocht
As in fûgel în de locht,
Dy sonder sorch to kennen
Fen toekje op toekje fliucht.
En sa mannich fryer woe

Hia winske faek în 't stille,
Dat hy mar by hiar wie.

Dat mocht hiar ringen barre;
Op in simmer-sneintojoun
Waerd de fryery bigoun,
Do hy hiar heit en hiarre
De feint gau îngong feun.
En hy praette wonder swiet,
Do 't er by sîn famke siet,
En de faem)
Dy fornaem) *twa kear.*
Oan hiar sels wol ho 't it kaem,)
Dat sok in lieave fryer
Hiar hertsje finsen naem.

En Minne koe 't fornimme,
Dat al hied er folle kar,
Sy allenne lôek him mar;
Hwent în him spriek in stemme,
Hy koe net bûten hiar.
En hia fryden snein op snein,
En al ringen waerd er sein:
Mei dy twa)
Stiet it sa,) *twa kear.*
Dat hia scille elkoarren ha.)
Ja, sa 'n pear froede herten,
Dy hearre oan elkoar ta.

—

BY DE HAGE.

—

Op in bikende Wise.

Hier moast ik komme by de hage,
  Sei Minke jisterjoune yet;
Hwet het dat famke dôch fortrage,
  Dat hia my op hiar wachtsje lit? (*twa kear.*)

Of scoe 'k to foarlik wêse scille,
  Troch dat ik sa nei hiar forlang?
'k Hab ommers bûten hiar gjin wille,
  En 't wachtsjen is my sok in twang. (*twa kear.*)

De tiid dy liket wol to sloeren,
  In omsjen doerret hast in jier.
Biskieden ben 'k op niuggen ûre en
  Ik ik stean hier wol in great ketier. (*twa kear.*)

Scoe licht hiar heit ek lonte rûke,
  En haldt it famke binnen doar?
O, wist er mar ho Minke slûkke,
  Hy striek er grif de skoattel foar. (*twa kear.*)

Hy dildt fen hiar gjin fryerye,
  Hy seit, se is yet to jong dêr ta;
Mar 'k wit wol, hy mei my net lye,
  Omdat 'k gjin roune skîven ha. (*twa kear.*)

Mar stil! dêr hear ik immen kommen;
  Jawol, dat is se grif en fêst.
Wês wolkom, swiete huningblomme!
  Ik hab hier wit ho lang al wêst. (*twa kear.*)

Kom fly dy nochlik oan mîn side;
  Forbeane biten smeitse swiet.
Hier efter 't beamtegrien biside,
  Hier tinke wy om gjin fortriet. (*twa kear.*)

Al mat ûs lieafde tsjinwar lye,
  Wy hoopje op betterskip hiernei;
En benn' wy hier, wy patsje en frye,
  En slite ûs tiid mei gjin geklei. (*twa kear.*)

Hier în it oansjen fen de stearren,
  Hier în de lieaflik stille joun,
Mat neat ûs înlik lok bidearre,
  Hwent rêd fliucht hier in ûre roun (*twa kear.*)

Wy witte dat wy skiede matte,
  Ear 't heit en menke gean to rêst.
Kom Minke, kom den oan mîn herte!
  Wy dwaen mei lieafjen nou ûs bêst. (*twa kear.*)

—

IT FAMKE EN IT ROASKE.

WÎSE: *Bruintje, Bruintje, stap wat aan.*

Roaske-liea! hwet stietst dêr fris,
Altiid like prôes en fleurich,
Altiid helder, altiid geurich,
Dat it siker wonder is.
Wêrtroch, roaske, sids it my,
Blieut dîn moayens dy sa by?

Famkeliea! by 't moarntiids-blau,
As in oar yet leit to sliepen,
Doch ik gau mîn knopkes iepen
En ik waskje my mei dau.
Neat dat mear my glânsjen docht
As dat ferske kleare focht.

'k Lit my fierder op 'e dei
Fen mîn griene blêdden dekke,
As de sinnestrielen stekke,
Dat my licht oars skeadsje mei.
Mar, ho 't wierje mei, ik spried
Geuren om my, fris en swiet.

Sakket wer de sinne în 't wêst,
Den siuch ik, om leed to myen,
Gau mîn knopkes ta to kryen,

En ik nim de swiete rêst.
Hwent de jounloft, leau it fry,
Is forkeard for dy en my.

Dat is 't hwet ik doch en lit
Om sa fris en moai to blieuen;
't Wier net better to biskrieuen,
Wêrîn dat it kinstke sit.
Famke, haldste graech dîn glâns,
Gean den by mîn foarskrift lâns.

KLAES EN OEBLE GRIET.

WÎSE: *Rípster merke wier în 't lân.*

Klaes hie sin oan Oeble Griet;
Hwent in aerdich fanke wie 't,
Kreas fen lea en moai fen holle;
O, hwet tocht er faek en folle:
Oeble Griet! Oeble Griet!
'k Woe wol dat ik by dy siet.

Fen de moarntiid ta de joun
Roan er om as wie 'r net soun;
Hied er deis sîn eagen iepen,
Lei er nachts op bêd to sliepen:

Oeble Griet, Oeble Griet
Wier 't, dy în de holle 'm siet.

Oeble Griet wier lang net dom,
Ek în hiar gîng wol hwet om.
Kaem hiar Klaes ris op 'e striette,
Of op 't paed soms în 'e miette:
Oeble Griet, Oeble Griet
Mirk oan Klaes wol wêr 't him siet.

Klaes wier gjin onknappe fent
En sîn alden hiene splint,
Dêrom tochte Kîke folle,
'k Scoe 't mei him wol weagje wolle.
Oeble Griet, Oeble Griet
Hie wol smuchte op Klaes, sa wie 't.

Klaes woe graech ris nei hiar ta,
Mar hy tocht, ho scil 'k it ha?
Scoed er ek in oaren renne?
Scoe 'k de noas ek stiette kenne?
Oeble Griet! Oeble Griet!
Hwet hie 'k den in great fortriet.

Griet fornaem oan 't ien en 't oar,
Klaes wier graech, mar hie gjin doar.
For in blauke is hy biskromme,
'k Mat him hwet tomiette komme.
Oeble Griet! Oeble Griet!
Spin mar tige fîn dîn tried.

Sye hie by hiar de ren,
En dêr hald' se oars ek wol fen;
Mar om Klaes oan 't snoer to kryen
Makke hia 't mar ût mei Sye.
Oeble Griet! Oeble Griet!
As dy dat tonei ris spiet!

Hia wier op in bêste snein
Kreas nei Freantsjer merke tein;
Klaes, dat wist se, scoe dêr hinne,
Den scoe 't licht hwet wirde kenne.
Oeble Griet, Oeble Griet
Ang'le trou, — as Klaes mar biet.

In *de Falk* seach hy hiar stean
En do loerke er wakker skean.
En do makke Wibrens Hearre
't Gau hwet klear mei hiar togearre.
Oeble Griet, Oeble Griet
Foun 't net aerdich, mar hia die 't.

't Fanke tocht, nou ha 'k mîn sin;
As ik earst mar by him ben
Hoopje 'k him wol oars to kryen,
'k Lear him gau de slach fen 't fryen.
Oeble Griet! Oeble Griet!
Mienst dat dat sa maklik giet?

Né, dat foel hiar tige tsjin;
Klaes wist suver nearne fen,

Hie by 't dounsjen heeltiid fouten,
Doarst net tûtsje en siet sa houten.
Oeble Griet, Oeble Griet
Skamme hiar dat se by him siet.

O, hwet foel dy feint hiar ou,
En hja fielde wakker gau,
Al bisiet er noch sa folle,
Hia scoe 'm dôch net habbe wolle.
Oeble Griet, Oeble Griet
Woe dat Klaes by beppe siet.

Kike dy biklage hiar
Oer hiar dwaen, dat wier sa mar.
Och, ho dom! ik skond're Sye
Om dy Klaes oan 't snoer to kryen.
Oeble Griet, Oeble Griet
Woe dat Sye by hiar siet.

Het in soxis jild en goed,
Och, hy is en blieut in bloed;
Scoe sîn lompens immen smeitse?
Né, dat ken sîn jild net meitse.
Oeble Griet, Oeble Griet
Wit er fen ho 't dêr me stiet.

—

EALSES KLACHTE.

—

Maike! mat ik den forsmachtsje?
Lit my dôch net langer wachtsje!
'k Ren hier ommers joun op joun
Om 'e doar en foar de glêsen.
Fanke, is dy it hert bifêrsen?
'k Scoe wol jammerje as in houn.

'k Wit net hwet ik mat bigjinne;
'k Ren er deis forwesen hinne;
'k Reitse mîn forstân yet quît.
'k Mei gjin iten en gjin drinken;
Mem bigjint om 't slimst to tinken,
Hwent ik kry in kleur as krît.

Faek seit hia: Hwet skeelt dy, jonge?
Earen koeste laitse en sionge,
Nou renste om allîk in sûch.
Kenste 't mei de boerkeye
Nei dîn sin en winsk net krye,
Wês den dôch net sa onfôech.

Maike, nou hwet mat 'k den sidse?
Mat 'k mîn hert hiar iepen lidse?
Nê, dêr gean 'k net gau ta oer;
'k Wol mîn leed allenne drage. —
'k Ben hwet pînlik în de mage,
Sids ik den, en siuch hwet sûr.

Om mîn pine den to stillen
Jowt se my Urbanus-pillen;
  Mar, och hea! hwet helpe dy?
Maike, koest mîn lyen fiele,
O, dîn hert bleau net forstielle,
  Nê, ik wit den holpste my.

Maike scoeste 't ûtstean kenne
Dat my de eagen jimmer renne
  As in weake trieuel-tsies?
Dat ik mei 'n toskramme skine
În de fodkoer mat forquine,
  Wirde foar mîn dagen griis?

Lîtste den troch neat dy bûge?
Is dy 't bloed ût de ieren droege?
  Heste in hert fen îken hout?
'k Wedsje, as ik to langelêste
Siikje în de alde sleat mîn rêste,
  Dat dîn stegens dy birout.

Mar as Maike yette langer
Wille fînt în mîn gesanger,
  En my op 'e tochte haldt;
'k Wol den ek forgees net lye:
'k Scil mîn duffels jaske krye,
  Hwent it stiet hier stomme kald.

—

DE TROUE FAEM.

—

WÎSE: *Lieve schipper, vaar mij over.*

Feinten, dy sa los în 't fryen,
  Siikje mei in wiffe sin
Aller fammen ginst to kryen,
  Sokken dêr hald ik net fen.

Dy fen de ien' nei de oare renne
  Kenne 't swiet der lieafde net.
'k Set mîn sin op ien allenne,
  Dy op my sîn sinnen set.

Rinse, dy mei fêste troue
  Lang sîn kommen het by my,
Scil my altiid dierber blieue;
  'k Hoopje dat 'k him ienkear kry.

Koe 'k in rike jonker krye,
  'k Wit wol dat 'k him lang net naem.
Scoe my greate rîkdom flye,
  Wist ik dat er roue op kaem?

Scoe ik Rinse fen my stiette,
  Dy it my sa tige mient?
O, dat koe hy net forjitte,
  Den wier al sîn wille diend.

En as ik den om my hinne
  Oerfloed, pracht en weelde hie,
't Scoe gjin lok my bringe kenne,
  As ik fier fen Rinse wie.

Nê! hy boddet, skrept en sparret
  Fol fen hope, dei by dei;
't Jild dat hy sa by 'n oar garret
  Bringt er my by 't trouen mei.

As wy by 'n oar haldend benne
  Alle beide, oan 't boaskjen ta,
Kenn' wy aerdich hwet bigjinne,
  Dat wy 't net fen 't minste ha.

Mei ûs al gjin oerfloed barre,
  Lieafde hoedt ûs wis for lêst;
As wy beide goed ûs warre,
  Benn' wy rîk, dat leau ik fêst.

SELSKIPS-SANGKJE.

Wîse: *Laat de glazen vrolijk klinken.*

Lit ûs sionge, bliid fen sinnen,
  Jong en fleurich benne wy;

As we as frieunen by 'n oar benne,
Mat er ek in sangkje by.
Frieunskip ken ûs nocht forswietsje,
En in frolik frieunskips-lietsje,
Dat bînt ommers elke kear
Us op ny de herten gear, gear, gear,
Us op ny de herten gear.

Mei 'n oar libje, mei 'n oar sionge
Mei in gol opriucht gemoed,
Dat jowt wille oan alde en jonge,
Dat docht ûs it herte goed.
Ja, dat ken în letter dagen
Sels yet swiete fruchten drage,
Hwent dat frisselt mear en mear
Us de frieuneherten gear, gear, gear,
Us de frieuneherten gear.

Yet ris frieunen, yet ris sionge!
Libje frieunskip! libje freugd!
Freugde en frieunskip, onbitwongen,
Is bihoefte for de jeugd.
Lit mar oaren grine en kleye,
As wy by 'n oar wêse meye,
Bînt de siongnocht mear en mear
Us de frieuneherten gear, gear, gear,
Us de frieuneherten gear.

—

MINNEKLACHTE.

—

Wîse: *Kom vrienden, laat ons varen*
Naar Noord-Amerika.

Nou ha 'k it foar de nieren,
En dat om Japke skroar.
Mîn bloed fliucht troch mîn ieren
As siedend baergesmoar.
Ik seach hiar jister rennen,
Nou piipje 'k as in mosk,
Hwent al mîn soune sinnen,
Benne as in tîsebosk.

Hiar eagen, as twa lampen,
Ha my it hert toskroeid;
As flaechs troch 't brakend stampen
Ben ik fen hiar toknoeid.
Ik frees ik scil fordruye
As bokkens în de reek;
Gjin houn wol my bikluye,
Sa meager ben 'k en bleek.

Ik nim gjin sprusel iten,
It smoken ben ik ba.
To nacht ha 'k skriemd en kriten
In amerfol of twa.
Ik plôkke my de holle
Keal as in terskers-flier;

Men ken in kjêssen folle
  Mei al mîn ûtskoerd hier.

Blieut dat sa yet in poaske,
  Den siikje 'k gau in strop,
Of 'k fret, sa wier, in doaske
  Fol lucifers mar op.
Hwent lieaver sîket Ane
  Sîn libbens-ein mar gau,
As dat ik scoe torane
  As bûter op 'e strou.

Koe 'k mei mîn bearen, famke!
  De bast fen 't hert dy slaen,
Dat scoe mîn libbens-lampke,
  Sa tor, wer olie jaen.
Mar litst dy net bitwingje,
  O, leau my, Japke-liea!
Den siuchst my yette hingjen
  Wol tsien jier foar mîn dea.

—

OM 'T JILD TROUD.

—

Wîse: *Ik ben verwer, ik ben striker.*

Dy sîn hert en sîn fortrouen
  Set allenne op 't ierdske goed,
Komt it ier of let to rouen,
  Hwent it is mar ebbe en floed.

Dy 'n opriuchte lieafde het,
Siucht op jild en rîkdom net.

Wol in feintsje dêr om frye,
O, den rent er licht în 't net!
Hwent den ken er gau ien krye,
Dy forkearde sinnen het,
Dy him pleaget, dei by dei,
Mear as 't jild forgoedsje mei.

Goasse wier alheel op 't stoeltsje
Do 't er Syke habbe scoe;
Nuvre rap wier him sîn smoeltsje,
't Wier as neat him deare koe.
Modder wier der oan 'e kloet,
Dat, tocht him, makke alles goed.

Mar o fy! gjin mannich wiken
Wier hy mei dat froumensk troud,
Of ûs Goasse jowch al bliken
Dat sîn domme stap him rout;
Hwent it wîfke hie 't bifel,
Goasse wier nen grevel tel.

Altiid kefje en altiid tsiere
Ken dy fûle fegebeart;
Smoarch en slof it hûs troch sliere,
Hwent hia het nen grevel leard.
Goasse rent forwesen om,
Hwent hy het it lang net rom.

Goasse dat 's in wollen lape,
Hia sa finnich as in krib.
Hy wirdt heel end al fortrape
En hy kryt net folle în 't rib.
Goed biskie wirdt nea him jown,
Hy is stokdweil, hy is houn.

Tink ris ta, hwet scil 't him spite!
Mar hy is der nou oan fêst,
En hy ken it nimmen wite.
Hied er mar sa blîn net wêst!
As er hiar forruilje koe,
Wit ho hird hy renne scoe.

Feinten, as jimm' troue wolle,
Siikje in kras en snipper wiif;
Siikje ien mei in soune holle,
En dy hannen het oan 't liif.
Jild is nochlik as men 't het
Mar it is 't foarnaemste net.

—

OP IN BRILLOFT.

—

Wîse: *Zonder liefde, zonder wijn.*

Trouen komt fen fryen meast,
Dat is faek al slage.
Is 't soms grappery în 't earst,

't Ken sîn fruchten drage.
Nimmen, dy 't for 't winskjen hie,
Scoe allenne blieue;
Hwent in menske is net fen strie,
Dêrom mat er troue.

Die men oan it trouen quea,
Doom'nys woen' 't net lye,
Wier it før de soundheid skea,
Dokters scoene 't mye.
Hie de skatkist skea der by,
't Waerd forbean mei wetten,
Hind're 't heel de maetskippy,
Follen dy 't biletten.

Trouen jowt in bulte nocht;
Hwa 'r op skimpe meye,
Dy 't mei suv're lieafde docht,
Scil 't him net bikleye.
Elk op ierde het wol lêst
Nou en den to dragen,
Mar it houlik bringt ûs fêst
Følle blîde dagen.

Folle wille, ny jong pear!
Matte jimme smeitse;
Ongemakken, siikte of sear,
Matte jimme n't reitse.
Belroas, jicht of sukk'lery
Koarts of kjiesepine,

Scille jimme, hoopje wy,
  Nea net onderfine.

Dat jimme altiid mar de romt
  Fen rîksdaelders barre;
Dat de frede, ho 't ek komt,
  Blieut în 't hûs biwarre;
Elk ta frieun, in goed bistean,
  Lang by elkoar blieue!
Pearke, wirdt dat jimme lean,
  't Boask scil jimme n't roue.

—

YET IN BRILLOFTSANKJE.

—

WÎSE: *Ich bin der dokter Eisenbart.*

Elk op didse ierde fryt en trout,
Dat fêst in bulte wille jowt;
En fryde en tronde er nimmen mear,
O fy, hwet wier de wrald den near.

Mar blieut it fryen în 'e swang,
En wirdt gjin ien fen trouen bang,
Den blieut er fleur en nocht bistean,
Den ken men faek to brilloft gean.

Hier is al wer in ny jong pear,
De fryery boun hiar ek gear,
En 't houlik liket moai hiar ta,
Dêrom mat elk hier wille ha.

Ontfang fen hwa hier wêse mei,
De segenwinsk op didse dei!
Hwa is 't dy nou net frolik seit:
Gelok, o Brêgeman en Breid!

DE TOFREDEN WIRKMAN.

Frieunen, ja ik wol 't witte,
Thûs by wiif en bern to sitten,
Dat is 't hwet my haegje ken,
Dêr hald ik it measte fen.

Wol licht mannich-ien 't net leaue,
Ik scil în 't gelove blieue,
Dat în stille hûslikheid
't Lok for troude mensken leit.

Mânlîu dy hiar hûs ontrenne
Leau 'k net dat de riuchte benne.
Ik mei altiid wiif en bern
Graech mar om my hinne sjen.

Mat ik moarns al mei de sinne
Ut de koai en 't wirk bigjinne,
Dêrfor hab ik op 'e joun
Altiid tank în oerfloed foun.

Ha 'k de dei lâns îv'rich bodde,
Kom ik thûs mei skeppe of lodde,
'k Fîn den în mîn eigen hûs
Altiid wille by de rûs.

'k Siuch ho bliid mîn bern den benne,
As se my tomiette renne,
Ho mîn wîfke fol fen nocht
For it jounmiel skrept en docht.

En den wirdt er foart nei iten
Yet in nochlik ûrke sliten;
Ik fortel den 't ien of 't oar,
Of ûs jongkje lêst hwet foar.

'k Merk den ho mîn berntsjes leare
Nutte kennis, deugd en eare,
Dat ûs op 'e libbens-wei
Ommers net ontbrekke mei.

Sa glîdt gau de tiid er hinne.
Om 't wy moarns net waerloas benne,
Gean wy jouns bytiid to rêst,
En den sliepe w' altiid bêst.

Ha wy goede of minne tîden,
Stof ta rou of ta forblîden,
'T Wiif en ik, wy stîpje elkoar,
Keare de onrêst bûten doar.

As we în swierrichheden sitte,
Scoe 'k dêr 't wiif for riede litte,
Dy sa 'n bulte docht for my?
Né, dêr hie 'k gjin frede by.

Nè, hwet wy ek habbe of misse,
Foarspoed of bikommernisse,
Ik stean hiar în alles by,
Hia forbliidt en treastet my.

Troch de sorgen wei to jeyen,
Ha wy selde stof ta kleyen,
En ûs lieafde blieut bistean,
Ho de dingen oars ek gean.

Altiid tankber oan de Algoede,
Stelle wy ûs în sîn hoede.
Halde 'm elk mar dêr oan fêst,
Dat bisparre in bulte lêst.

—

IT FORLEGENE FAMKE.

—

Och mem, hwet ben ik freamd fen binnen,
Ik wit, sa wier, net hwet my let;
Der spilet my hwet în mîn sinnen,
En hwet it is, ik wit it net.
Mîn bloed skînt op 'e ren to wêsen,
Den wird ik read en den wer bleek;
Oan nayen, breidsjen noch oan lêsen
Ha 'k nocht, sa ben ik fen de streek.

'k Seach lêsten op in moarn în 't stille
Twa doukes bortsjen lang oan ien.
O, tocht ik, hie ik ek sa 'n wille,
Den wier mîn onrêst, leau ik, dien.
Op 't lêst kaem Siouke troch de fenne,
En do 'k him seach do stie 'k bistoarn,
Mar ringen glûpte 'k stiltsjes hinne.
Sids memke, die 'k wol goed dêr oan?

'k Siet jister în my sels forgetten
Oan de igge fen de wîde feart;
Dêr kaem hy troch de mantel setten:
O sei, hwet seach ik do forheard!
Hy neamde my sîn lieafste op ierde,
Hy jowch my 'n patsje, yet ris ien.
'k Waerd read, mar doarst him net forbiede;
Sids memke, ha 'k dêr goed oan dien?

„Maryke," sei er do, „ik sette
Op dy al lang mîn hert en sin,"
My tocht, do fielde 'k hwet my lette,
En dêrom warde 'k ek net tsjin.
'k Ha frieunlik mei him praet en lake;
'k Ha mei him loddrich wêst en grien,
Ik hab him patte wit ho faken;
Sids mem, ha 'k dêr ek quea oan dien?

—

SÉMANS OFSKIE.

—

Wîse: *Napoleon waar zijt gij gebleven.*

Yet ienkear de sé în, mîn lieafste,
Mîn lieafste, yet ienkear în sé,
Den meitse wy fleurich togearre,
Togearre ûs boask-boatsje ré.
Us alden dy winskje ûs de segen,
De segen, de rêst en de fré,
En wy benne mei 'n oar tofreden,
Tofreden en wol op ûs dré.

Yet ienkear de walfisk harpoenje,
Harpoenje de walfisk în 't Noard,
Den kom ik werom mei mîn oerwinst,
Mîn oerwinst fortsienne în dat oard.
Den rop ik fen fierren: Mîn lieafste,

Mîn lieafste, tink om ûs akkoart!
Dîn kar foel dôch fêst op gjin oaren?
Gjin oaren kaem dy wis oan boart?

Yet ienkear 't gefaer fen de weagen,
't Gefaer fen de weagen trochstien;
Mîn lieafste, den wirdste mîn wîfke,
Mîn wîfke, sa lieaf en sa grien.
En hearre wy letter fen skippen,
Fen skippen în 't needwaer forgien,
Den sidse wy tankber: de Heare,
De Heare het goed oan ûs dien.

Yet ienkear troch iisskos en branning,
Troch branning en iisskossen stiûrd.
'k Hier den în 'e boerren in hûske,
In hûske bihindich en goed.
En as wy togearre dêr libje,
Dêr libje sa nochlik en froed,
Den krye wy, hoopje 'k, in jongkje,
In jongkje dat lieaf dy oan loert.

Yet ienkear moast Jelke nei *Grienlân*,
Nei *Grienlân* en de iisskossen tsjen;
En 't doerre net lang, do kaem Rinske,
Kaem Rinske him hier wer to sjen.
Hia boaske mei him en hiar wille,
Hiar wille dy gîng net forlern,
Hia fielt by hiar Jelke hiar fleurich,
Hiar fleurich by mûtele bern.

Yet faken siongt Jelke sîn sangkje,
Sîn sangkje, sa bliid as er mei.
De fammen dy harkje dêr yette,
Dêr yette sa graech eris nei.
Hwent mannich-ien séman dôch blieut er,
Ja blieut er for altiid mar wei;
Of komt ek sa trou net as Jelke,
As Jelke sîn wirden iens nei.

Nei 't Flaemsk fen DE LAET.

SANGKJE.

WÎSE: *Wat is een man al zonder vrouw.*

Ik woe wol dat 'k in famke hie,
Dat sa my haegje koe,
Dat hia boppe al my dierber wie,
Dat 'k oars gjin habbe woe.

Ik ren nei Griet, ik ren nei Tiet,
Hia benne beide bêst,
Mar gjin fen beiden, dêr 'k my yet
Oan halde ken for fêst.

Hwent Sibbel, Janke, Siouk of Trîn,
Dêr gean 'k soms ek wer mei;
Oan alle fammen, wêr 'k se ek fîn,
Fiel ik my like nei.

Wêr yet dy alderlieafste sit,
Dy 'k nimme scil for kar,
Wêrfor 'k alle oaren renne lit,
En hald my fêst oan hiar?

In engelinne, dy my swiet
Mei lieafdetriedsjes lôek,
Dy 'k for gjin jild wer farre liet:
Dat 'k sa 'n ien hie, dat woe 'k?

Den wier de fryerye my
Gjin gekkerye as nou,
Den hie 'k it wiere doel er by;
Dat wier: opriuchte trou!

Och hie 'k dy skat mar ringen foun!
Hwent sok in los gefry,
Sok swabjen sonder doel în 't roun,
Forfeelt en hindert my.

—

IN FAEM OP SKIEN POMPIER.

—

WÎSE: *De wereld is in rep en roer.*

Hark, frîske feinten, hein en fier,
Ik wit in faem op skien pompier,

Dy ken hast net mear wachtsje;
Wol immen graech in hertlap ha,
Och gean er den mar gau op ta!
Oars mat se yet forsmachtsje.

Hia het nou în in wike of saun
Gjin fryer onder de asem hawn,
Dat ken se hast net hirde,
Hia het in biusteren forlet:
Och, feinten, wês dôch gau biredt!
Dat sloof mat holpen wirde.

It is, for hiar net ût to stean,
Om sneintejouns op bêd to gean,
Om healwei tsienen hinne;
En dôch, dat mat se kear op kear.
As 't langer doerret scil se n't mear
Fen hertsear sliepe kenne.

De fryers tinke nou misskien:
Dat is den fêst in raren-ien!
Licht tige onsiuch fen holle;
Licht mist se wol ien fen de fiif,
Of is onfôege tor en stiif,
Of bromt allîk in bolle.

Né feinten, dat is lang net wier!
Hwent altiid siucht se like blier;
Hiar eagen benn' twa pîltsjes;
Hia stiet sa krudich op hiar ein,

En is fen lea sa kreas en kein
  As skoarstienmantel-bîldsjes.

En as se by in fryer sit,
Ho hia hiar den to flyen wit,
  Dat mat onbîdich wêse!
Den is se n't stiif as hout of stien,
Mar krekt sa flant'rich en sa grien
  As lange wiete gêrsen.

En o, hwet is hiar tongkje glêd!
Dat rept se hinne en wer sa rêd,
  It is hast net to leauen!
Sadat se siker, as se woe,
For klappermounle tsienje koe,
  Om rotten to fordrieuen.

Ek is se in riuchte modepop;
Hia pronket sneins hiar biuster op;
  Hia wit hwet nye swier is.
Hia blinkt fen lint en strîkjes sa,
Dat elk er ût bigrîpt, dat hia
  To keap en ek to hier is.

Ho mannich feint, dy nacht en dei
Sîn sinnen quelt en quînt hast wei
  Om ien oanbidlik famke,
Dat net for him to kryen is:
Hy bînt him oan in strie, dat 's wis.
  Gean nei dit loddrich lamke!

Hia scil him treast jaen în sîn smert;
In iepen mûle, in iepen hert
Scil hia him stellich biede.
Wol immen graech ris nei ien ta,
En wit er sels net goed nei hwa:
Ik doar him hiar wol riede.

Hwent keken is se în 't minste net;
Né, komt er ien by hiar, dy het
Mar steat er op to meitsen,
Al is er oeral oars forspein,
Al roan er blaukes, snein op snein, —
By hiar wer klear to reitsen.

Hia stiûrde nea nen fryer wei;
Hia wit er sels wol rieden mei
Al komme er twa of trye;
Ek den scil elk — der is gjin noed,
Hwent hia forstiet hiar saken goed —
Fen hiar sîn deel wol krye.

Hiar wenpleats sids ik jimme net.
Hia komt op elke merke en pret;
Soms ek în freamde tsjerken;
Hia laket folle en siucht hwet gleaun.
Nou ha 'k se goedernôch biskrieun,
Om gau hiar op to merken.

Licht skînt it jimme nuver ta,
Dat sa 'n gerîflik faem as hia

Sa lang op skien pompier is.
't Komt troch in misbigrîp fen hiar:
Hia het de fêste miening mar,
Dat 't altiid skrikkeljier is.

En folle feinten habbe in sin
Sa wondre freamd, dat hia dêrfen
Alheel ôfkearich benne;
Mar as in faem, foar 't each der wrald,
Hiar fiûr hwet ond'r 'e yeske haldt,
Den woll' se er lieaver hinne.

As 't haske, sonder dat it roan,
Him krye liet fen elk dy 't foun,
Hwet nocht wie 'r den oan 't jeyen?
Riu fammen ha dat foar 't forstân;
Mar ek goeds benne er în ûs lân,
Dy 'r wol om tinke meye!

—

FOARBY.

—

Wîse: *Er is een bloem van hooge waarde.*

Wêr benn' se nou, dy lieave blommen,
Fen kleur sa moai, fen geur sa swiet,
Dêr 'k, as ik moarns hier plicht to kommen,
My nochlik troch forquikje liet?

Hia benn' fortorre en foelen ou;
De wintersnie bidekt hiar nou.

En wêr nou al dy fûgels benne,
Dy mei hiar helder klinkend liet,
Roan ik în de iere moarn hier hinne,
My treasten în mîn stil fortriet?
De fûgelfanger, mei sîn net,
Is 't dy, sa wreed! hiar fongen het.

En wêr scoe nou dat famke wêse,
Dat dêr în 't lân de glêdde ky
Den molk, en trippele oer de gêrsen,
En song er faek in sangkje by?
Hia blieut, by 't winterwaer sa goar,
Krekt as de ky, nou binnen doar.

Foarby is al mîn stille wille,
Dy 'k mannich simmermoarn hier hie.
Mar scoe 'k mîn tiid onnut forspille?
O, né! ik wit yet wol in rie.
'k Scil sjen as 'k hiar net fine ken,
En sids hiar dat ik hiar bimin.

En biedt hia my den lieafde en troue,
Den jowt my ek de winter nocht,
Den scil ûs wille jimmer blieue,
Howol ûs bêste fleur forflincht.
Gean 'k hier den hinne simmerdei,
Den nim ik hiar, mîn lieafste, mei.

En as hier den de fûgels sionge,
  En blomkes pronkje wer op ny,
Den sids ik: al it moaye jonge
  Giet krekt as 't simmergrien foarby.
  Mar fêste troue, lieafste bern!
  Giet troch gjin winterkeald forlern.

—

FRYERS-SANG.

—

WÎSE, *Schilder, 'k wou mij zelven zien.*

'k Ben in frieun fen fryery,
  'k Hald fen famkes folle,
Mar for fêst scoe 'k yette my
  Net forbine wolle;
Ik doch as in flinter docht,
Dy fen blomke op blomke fliucht;
  't Mat by fryen blieue,
  'k Wol yet lang net troue.

't Is to gek, dat sids ik mar,
  Om in faem to grinen;
Oeral is in bulte kar
  For in feint to finen;
Ben 'k er op bigien, ik ha
Gau oan elke finger twa;

Scoe 'k om ien den kleye,
En mîn lok forjeye?

Ken ik moglik by Mary
Ginst noch frieunskip winne,
Nou hawar! hwet maelt it my?
'k Lit sa 'n fîske renne.
'k Gean nei Lîsbet, dy forwis
Net in sierke minder is;
Licht mei dy my lye,
'n Wol hiar nei my flye.

Lokt it lîkwol ek al net
Lîs ris oan to krûpen,
Dêrom ben 'k yet net biredt
Om my to forsûpen.
'k Siuch dat 'k wer in oaren fin,
Japke, Rinske, Saep of Trîn;
'k Tink oan ien fen allen
Dôch wol to bifallen.

Tsjerken benne er tige rom,
Fammen yette rommer;
Dêrom tinkt my, 't is to dom,
Dat 'k my 'r oer bikommer,
Al bislacht it somtiids tsioed;
Hwent ik wit it al to goed,
As al de iene traech is,
Dat wer de oare graech is.

'k Siuch op jild en pronkjen net;
  Hwet ken my dat skele?!
By ien dy nen gaven het
  Scoe 't my dôch forfele.
Né, ik fry om kleare nocht;
Dy ût greatskens my net siucht,
  Dy scil 'k wol hwet mye;
  Ik ken wol goeds krye.

En as ik den op it lêst
  Ek ris tink om trouen,
Nou, den nim ik ien for fêst,
  'k Hoopje sonder rouen.
Ha 'k oeral de rountc dien,
Den wit ik, sa goed as ien,
  Wêr de bêste benne:
  Sa 'n ien gean 'k den hinne.

—

M A R Y K E.

—

Wîse: *Kom volkje, koop van mij!*

  Maryke dwaelde roun
  In 't stille fen de joun.
Hia tocht om wit ho folle;
  Dat Rouke net mear kaem,

Dat siet hiar în 'e holle,
Dêr hia 't heel nei hiar naem.

Wêr dat oan lidse mei?!
Hy gîng dôch by my wei,
Sa gol en wol tofreden
Krekt as er altiid die,
Sadat ik neat gjin reden
Om erch to tinken hie.

En dôch hy komt net wer;
Hwet dêr oan skeelt, sje dêr,
Ik ken 't my net binye!
Sa lang er by my roan
Ha wy ta tsierderye
Yet nea nen reden foun.

Hie 'r quea fen my fornomd,
Och, wie 'r mar by my komd
En hie my dat forhelle!
Ik wit it, den scoe 'k him
Wol gau to freden stelle:
Mar dit is al to slim!

Hia woe hwet fierder gean:
Dêr bleau ien foar hiar stean,
Dy sei: Mîn alderbêste
Forjow, forjow it my,
Al 't leed datste ûtstien heste!
Ik wier to wreed oer dy.

  Der waerd my stellich sein,
  Dat soms dîn boerfeint Rein
În stilte dy forsochte;
  Dat die my bare sear,
Wêrom ik dalik tochte,
  Ik kom er mar net mear.

  Mar o! ik wit it nou,
  't Wier laster al to grou.
Dîn hate în pleats fen minne
  Wier nou mîn billik lean;
'k Roan trurich om allenne,
  Mar 't wier net ût to stean.

  Mary, forjowste 't my? —
  Och Rouke, sei se, swy!
Dou mast mîn lieafste blieue,
  En 'k fal dy nimmer hird;
Ik hoopje, dat ûs troue
  Nou yette fêster wirdt.

  Dat, famke! hoopje 'k mei,
  En nea scil ik tonei
Nei falske tongen harkje.
  Ik wol ienkear mei dy
În 't houliksboatsje farkje,
  Mîn eabelste Mary!

  Dat, Rouke, winske 'k lang;
  En dêrom wier 'k sa bang,

Dou scoest my nou forlitte.
  Mar didse blîde joun
Dy scil ik nea forjitte,
  Dy het ûs wer forboun!

BLOMMEN

WÎSE: *Fen alle lânnen op 'e wrald.*

Ho moai en lieaflik is 't oeral,
As bliere blomkes sonder tal
  It griene lân forsiere,
En as în hage en bosk roun-om,)
Op beam en heester, stiif fol blom,) *twa kear.*
  De fûgels quinkeliere.)

Dôch moayer yet is, siker wier,
In bîldrich famke, jong en blier,
    Fen înborst seaft as side.
Gjin blom, dy 't dêrtsjin halde ken;)
Troch sok in blomken oan to sjen,) *twa kear*
    Fielt elk sîn hert forblîdde.)

Nei HÖLTY.

ÎNHALD.

Blêds.

FORBETTERINGEN.

Side 8 *rîgle* 8 *fen boppen stiet:* leit *mat wêse* liet.
„ 9 „ 7 *fen onderen* „ wa „ „ sa.

